

DIGITALISERINGEN KRÄVER NYA ARBETSSÄTT

2019-11-25

Av: IQ Samhällsbyggnad

Under hösten har BIM debatterats bland annat i Fastighetsnytt och Bygginindustrin. Företrädare för föreningen BIM Alliance menar att BIM kräver mer än bara digitalisering av gamla arbetssätt. BIM och digitala tvillingar har visserligen stor betydelse när vi ska jobba datadrivet och utveckla samhällsbyggnadssektorn, men nya arbetssätt och affärsmodeller har ännu större betydelse.

För de projektörer som vill förändra och påverka finns stora möjligheter. Men det gäller att kliva ur sina gamla affärsmodeller och bli bra på att visa nyttan med en bättre projektering och ta betalt för det. Möjligheten att kunna generera många alternativ är också vägen för att skapa förståelse för bra arkitektur och uppnå hållbar byggnation.

Vi behöver lämna det gamla arbets- och tankesättet, där man som aktör i samhällsbyggnadssektorn kunde leverera sin isolerade del, till exempel projektering, och optimera sin egen leverans utan att förstå helheten. Det är krasst så att kostnaden för att optimera i delarna blir för stor. Ingen vill eller kan betala slutnotan. Delarna blir olönsamma och det är precis där vi står just nu. Den goda nyheten är att vi har BIM, vi har standarder och vi har kompetenta medarbetare i alla led, som vill jobba rationellt. Det som krävs är ett ledarskap att ställa om affärsmodellen.

Data är guld

BIM gör det möjligt idag att ta hand om data genom hela byggprocessen. Det ger oss möjlighet att planera, designa, projektera, producera och förvalta byggnader och anläggningar på ett sätt så att vi tar hand om kollegors och specialisters arbete i projektets olika skeden. På samma sätt som vi lägger sten till sten i ett byggprojekt behöver vi lägga datamängd till datamängd.

Ju snabbare företag i sektorn lär sig att data är guld och utvecklar nya affärsmodeller baserat på att använda data genom hela byggprocessen – desto mer ökar chansen att klara paradigmskiftet och vara med på den nya spelplanen. Många andra sektorer har redan varit igenom detta. Just nu genomgår banksektorn sitt stålbad – att ställa om och jobba datadrivet på riktigt.

Vi är mitt upp i ett stort förändringsprojekt. Verktyg som program och standarder är fortfarande en nödvändig förutsättning, men ändå det lilla i sammanhanget. Ändrat beteende, ändrade roller, ändrade affärsmodeller står för 90–95 procent av jobbet.

Standardisering är viktig, men förankring viktigare

Standardisering av data och regler för hur data ska struktureras är grunden för att kommunicera genom byggprocessen. Men för att riktlinjer ska ha effekt i sektorn, behöver de vara brett förankrade. Det pågår just nu. [CoClass](#) (ett svenskt digitalt klassifikationssystem för byggd miljö) är ett sådant exempel där sektorn tillsammans har skapat förankring och

drivit fram ett konkret resultat. Idag finns också ett djupt engagemang från många företag vilket är en förutsättning för att det ska bli konkreta förändringar.

Sätt upp mål för hur data som samlas in och produceras i projektet, från idé till förvaltad byggnad, ska tas om hand, nyttjas och återanvändas genom projektets faser. Det är att visa respekt för människors arbete och hushålla med den kompetens vi har. Och det sparar stora pengar för projektet som helhet. Dessutom är det bara så komplexa projekterings-, bygg- och förvaltningsprocess kan uppfylla alla de förväntningar som vi har på samhällsbyggandet idag.

Vill du veta mer om den diskussion som förs? Se filmen ["Hinder och drivkrafter för BIM"](#)

Texten bygger på en debattartikel på [Fastighetsnytt.se](#) undertecknad av Svante Hagman, ordförande, Olle Samuelson, före detta vd och Susanne Nellemann Ek, nytilträdvd på [BIM Alliance](#).